

R A P O R T

*privind transparența în procesul decizional în cadrul Agenției
Naționale pentru Reglementare în Energetică pe parcursul
anului 2019*

Raportul privind transparența în procesul decizional în cadrul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (ANRE) pe parcursul anului 2019

Potrivit art. 12 alineat (2) din Legea cu privire la energetică, nr. 174 din 21.09.2017, în scopul exercitării atribuțiilor și a funcțiilor prevăzute de lege, ANRE elaborează și aprobă regulamente, metodologii și alte acte normative de reglementare prevăzute de Legea cu privire la energetică, nr.174 din 21.09.2017, Legea cu privire la energia electrică nr.107 din 27.05.2016, Legea cu privire la energia termică și promovarea cogenerării nr.92 din 29 mai 2014, Legea cu privire la gazele naturale nr.108 din 27.05.2016, Legea privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile nr.10 din 26.02.2016, Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13.12.2013.

Prevederi similare sunt stabilite și în Regulamentul de organizare și funcționare a ANRE, aprobat prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 334 din 14.12.2018, care prevede că ANRE elaborează și aprobă regulamente, metodologii și alte acte normative din domeniul energetic și al serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

La elaborarea și aprobarea actelor normative de reglementare, ANRE a respectat principiul consultărilor publice a proiectelor de acte normative de reglementare, care au impact semnificativ asupra piețelor reglementate. Acest proces a avut loc în conformitate cu Legea nr. 239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, legile speciale aplicabile în sectorul energetic și domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

În anul 2019, în scopul îndeplinirii atribuțiilor ANRE stabilite de Legea cu privire la energetică, Legea cu privire la energia electrică, Legea cu privire la gazele naturale, Legea cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, Legea cu privire la piața produselor petroliere, Legea privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, Consiliul de Administrație al ANRE a adoptat 555 de hotărâri.

În cadrul ședințelor publice, Consiliul de Administrație a adoptat 55 hotărâri privind aprobarea sau modificarea actelor normative de reglementare, aprobarea/avizarea cheltuielilor de bază și a tarifelor pentru energia electrică, gaze naturale, energia termică și pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

În scopul realizării Planului de activitate al ANRE pentru anul 2019, Consiliul de Administrație al ANRE a aprobat în ședințe publice următoarele acte normative de reglementare:

1. Hotărârea nr. 541/2019 din 27-12-2019 privind aprobarea tarifelor pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate de către S.A. „Apă-Termo”;
2. Hotărârea nr. 540/2019 din 27-12-2019 privind prețul la energia electrică produsă și tariful pentru energia termică livrată consumatorilor finali de către S.A. „CET-Nord”;
3. Hotărârea nr. 539/2019 din 27-12-2019 privind cheltuielile de bază ale operatorului sistemului de transport Î.S. „Moldelectrica” pentru primul an, anul de bază, de valabilitate a Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al energiei electrice;
4. Hotărârea nr. 538/2019 din 27-12-2019 pentru modificarea Regulamentului cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 282/2016 din 11.11.2016;
5. Hotărârea nr. 537/2019 din 27.12.2019 pentru modificarea Regulamentului privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 283/2016 din 15.11.2016;
6. Hotărârea nr. 536/2019 din 27.12.2019 privind aprobarea tarifelor pentru serviciul de transport al gazelor naturale prestat de S.R.L. „Moldovatransgaz”;

7. Hotărârea nr. 535/2019 din 27.12.2019 privind aprobarea Metodologiei de calculare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale;
8. Hotărârea nr. 534/2019 din 27.12.2019 privind aprobarea Regulilor pieței gazelor naturale;
9. Hotărârea nr. 492/2019 din 20.12.2019 privind aprobarea tarifelor pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate de către S.A. „Apă-Canal Nisporeni”;
10. Hotărârea nr. 491/2019 din 20.12.2019 privind aprobarea tarifelor pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate de către S.A. „Servicii Comunale Florești”;
11. Hotărârea nr. 489/2019 din 20.12.2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate;
12. Hotărârea nr. 488/2019 din 20.12.2019 privind modificarea Metodologiei privind aprobarea și aplicarea tarifelor la serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 270/2015 din 16 decembrie 2015;
13. Hotărârea nr. 487/2019 din 20.12.2019 privind impunerea obligației de serviciu public;
14. Hotărârea nr. 428/2019 din 22.11.2019 privind tariful la energia termică livrată consumatorilor de către Î.M. „Termogaz-Bălți”;
15. Hotărârea nr. 427/2019 din 22.11.2019 privind tariful la energia termică livrată consumatorilor de către Î.M. „Servicii Comunale Glodeni”;
16. Hotărârea nr. 426/2019 din 22.11.2019 privind tariful la energia termică livrată consumatorilor de către S.A. „Comgaz-Plus”;
17. Hotărârea nr. 425/2019 din 22.11.2019 privind tariful la energia termică livrată consumatorilor de către Î.M. a „Rețelelor și Centralelor Termice Comrat”;
18. Hotărârea nr. 424/2019 din 22.11.2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind accesul la rețelele electrice de transport pentru schimburile transfrontaliere și gestionarea congestiilor în sistemul electroenergetic;
19. Hotărârea nr. 423/2019 din 22.11.2019 cu privire la aprobarea Codului rețelelor electrice;
20. Hotărârea nr.422/2019 din 22.11.2019 privind aprobarea Regulamentului cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale;
21. Hotărârea nr. 421/2019 din 22.11.2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind accesul la rețelele de transport al gazelor naturale și gestionarea congestiilor;
22. Hotărârea nr. 420/2019 din 22.11.2019 privind Codul rețelelor de gaze naturale;
23. Hotărârea nr. 405/2019 din 01.11.2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind autorizarea laboratoarelor electrotehnice RA01-02:2019;
24. Hotărârea nr. 404/2019 din 01.11.2019 privind Regulamentul cu privire la autorizația de electrician autorizat RA01-02:2019;
25. Hotărârea nr. 399/2019 din 01.11.2019 privind aprobarea tarifelor pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate de către S.A. „Operator Regional Apă-Canal Hîncești”;

26. Hotărârea nr. 398/2019 din 01.11.2019 privind aprobarea tarifelor pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate de către I.M.D.P. „Apă-Canal” din or. Ștefan Vodă;
27. Hotărârea nr. 397/2019 din 01.11.2019 privind aprobarea cheltuielilor de bază pentru Î.M. „Apă-Canal Taraclia”;
28. Hotărârea nr. 396/2019 din 01.11.2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și tarifelor reglementate pentru producerea energiei electrice și termice, pentru serviciile de distribuție și furnizare a energiei termice;
29. Hotărârea nr. 395/2019 din 01.11.2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a tarifului reglementat pentru serviciul de operare a pieței energiei electrice;
30. Hotărârea nr. 394/2018 din 01.11.2019 privind aprobarea documentului normativ-tehnic în domeniul energiei NE1-02:2019 “Norme de securitate la exploatarea instalațiilor electrice”;
31. Hotărârea nr. 393/2018 din 01.11.2019 privind aprobarea documentului normativ-tehnic în domeniul energiei NE1-01:2019 „Norme de exploatare a instalațiilor electrice ale consumatorilor noncasnici”;
32. Hotărârea nr.359/2019 din 27.09.2019 cu privire la aprobarea Contractului-cadru de furnizare/prestare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;
33. Hotărârea nr. 358/2019 din 27.09.2019 cu privire la aprobarea Caietului de sarcini-cadru al serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;
34. Hotărârea nr. 357/2019 din 27.09.2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind principiile de efectuare a investițiilor în sectorul de alimentare cu apă și de canalizare;
35. Hotărârea nr. 356/2019 din 27.09.2019 cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;
36. Hotărârea nr. 355/2019 din 27.09.2019 cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;
37. Hotărârea nr. 321/2019 din 16.08.2019 privind aprobarea tarifelor pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate de către Î.M. „Apă-Canal din Basarabeasca”;
38. Hotărârea nr. 320/2019 din 16.08.2019 privind aprobarea tarifelor pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate de către Î.M. „Servicii Comunale Glodeni”;
39. Hotărârea nr. 319/2019 din 16.08.2019 privind stabilirea costurilor de bază aferente serviciului de furnizare a gazelor naturale prestat de către S.A. „Moldovagaz”;
40. Hotărârea nr. 318/2019 din 16.08.2019 privind stabilirea costurilor de bază aferente serviciului de distribuție a gazelor naturale prestat de operatorii sistemelor de distribuție, întreprinderi afiliate S.A. „Moldovagaz”;
41. Hotărârea nr. 317/2019 din 16.08.2019 privind stabilirea costurilor de bază aferente serviciului de livrare a energiei termice de către S.A. „Comgaz-Plus”;
42. Hotărârea nr. 253/2019 din 05.07.2019 privind stabilirea costurilor de bază aferente serviciului de livrare a energiei termice de către Î.M. a „Rețelelor și Centralelor Termice Comrat”;
43. Hotărârea nr. 252/2019 din 05.07.2019 cu privire la aprobarea clauzelor obligatorii ale contractului pentru achiziționarea energiei electrice produse din surse regenerabile;

44. Hotărârea nr. 251/2019 din 05.07.2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind confirmarea statutului de producător eligibil;
45. Hotărârea nr. 170/2019 din 31.05.2019 privind costurile de bază ale operatorului sistemului de distribuție S.A. „RED Nord” pentru primul an de valabilitate a Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice;
46. Hotărârea nr. 169/2019 din 31.05.2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind furnizarea energiei electrice;
47. Hotărârea nr. 168/2019 din 31.05.2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind racordarea la rețelele electrice și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice;
48. Hotărârea nr. 114/2019 din 19.04.2019 privind stabilirea costurilor de bază aferente serviciului de livrare a energiei termice de către Î.M. „Termogaz-Bălți”;
49. Hotărârea nr. 113/2019 din 19.04.2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind furnizarea gazelor naturale;
50. Hotărârea nr. 112/2019 din 19.04.2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind racordarea la rețelele de gaze naturale și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale;
51. Hotărârea nr. 95/2019 din 04.04.2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a plăților pentru dezvoltarea, modernizarea, exploatarea și/sau întreținerea obiectelor de infrastructură energetică de importanță strategică;
52. Hotărârea nr. 94/2019 din 04.04.2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind dezvoltarea rețelelor electrice de distribuție;
53. Hotărârea nr. 50/2019 din 11.03.2019 privind aprobarea Metodologiei formării și aplicării prețurilor la produsele petroliere;
54. Hotărârea nr. 49/2019 din 11.03.2019 pentru modificarea Regulamentului cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr.282/2016 din 11.11.2016;
55. Hotărârea nr. 48/2019 din 11.03.2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind sistemul de distribuție închis al energiei electrice.

Indicatorii transparenței în procesul decizional pentru anul 2019

Indicatorii	Nr.
<i>Procesul de elaborare a deciziilor</i>	
<i>Numărul hotărârilor adoptate</i>	555
<i>Numărul proiectelor de hotărâri consultate public</i>	55
<i>Numărul hotărârilor adoptate fără consultare, care nu cad sub incidența Legii nr. 239-XVI din 13.11.2008:</i>	500
<i>Numărul întrunirilor consultative (audieri publice, dezbateri, ședințe ale grupurilor de lucru etc.) desfășurate</i>	211 - ședințe de lucru 32 - GL (AIR, proiectul actului)
<i>Numărul recomandărilor recepționate</i>	1798
<i>Numărul recomandărilor incluse în proiectele de hotărâri</i>	1171
<i>Contestații / sancțiuni</i>	0
<i>Numărul cazurilor în care acțiunile sau deciziile autorității administrației publice centrale au fost contestate pentru nerespectarea Legii nr. 239-XVI din 13.11.2008: în organul ierarhic superior</i>	0
<i>în instanța de judecată</i>	
<i>Numărul sancțiunilor aplicate pentru încălcarea Legii nr. 239-XVI din 13.11.2008</i>	0

În baza Programului de reglementări al ANRE pentru anul 2020, aprobat prin Hotărârea Consiliul de Administrație al ANRE nr. 549/2019 din 27.12.2019, se prevede elaborarea mai multor proiecte de acte normative de reglementare, care urmează să fie supuse aprobării, și anume:

- Regulile pieței energiei electrice;
- Regulamentul privind procedura de schimbare a furnizorului de energie electrică;
- Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale;
- Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru furnizarea gazelor naturale de către furnizorul de ultima opțiune și furnizorul de serviciu public;
- Metodologia de determinare a consumului tehnologic și a pierderilor de gaze naturale în rețelele de transport și de distribuție a gazelor naturale;
- Modificarea Hotărârii ANRE nr. 420/2019 privind aprobarea Codului rețelelor de gaze naturale, prin transpunerea: Regulamentului UE nr. 312/2014 adaptat prin Decizia PHLG al EnC de stabilire a unui cod de rețea privind echilibrarea rețelelor de transport de gaze;
- Regulamentul privind integritatea și transparența pieței angro de energie prin transpunerea Regulamentului UE nr. 1227/2011 adoptat prin Decizia Consiliului Ministerial D2018/10/MC - EnC din 29 Noiembrie 2018;
- Regulamentul de admitere în exploatare a instalațiilor electrice;
- Norme de exploatare a centralelor și rețelelor electrice.